

Opetussuunnitelma 2016-2020

Mäntsälän koulut
Syvien vahvuuksien kouluiksi

22.1.2014 klo 14.15.

Juhani Räsänen

juhani.rasanen@julkiviestinta.inet.fi

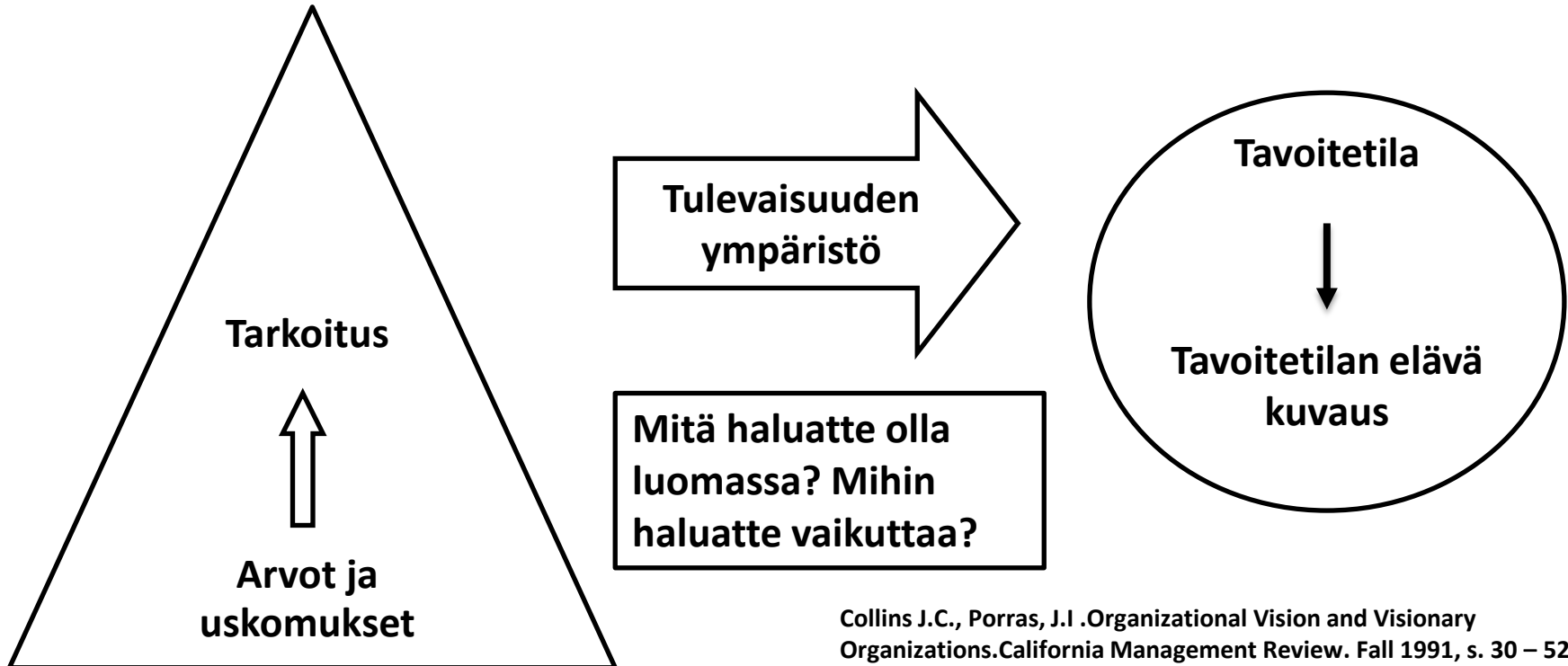
www.syvienvahvuuksienkoulu.fi

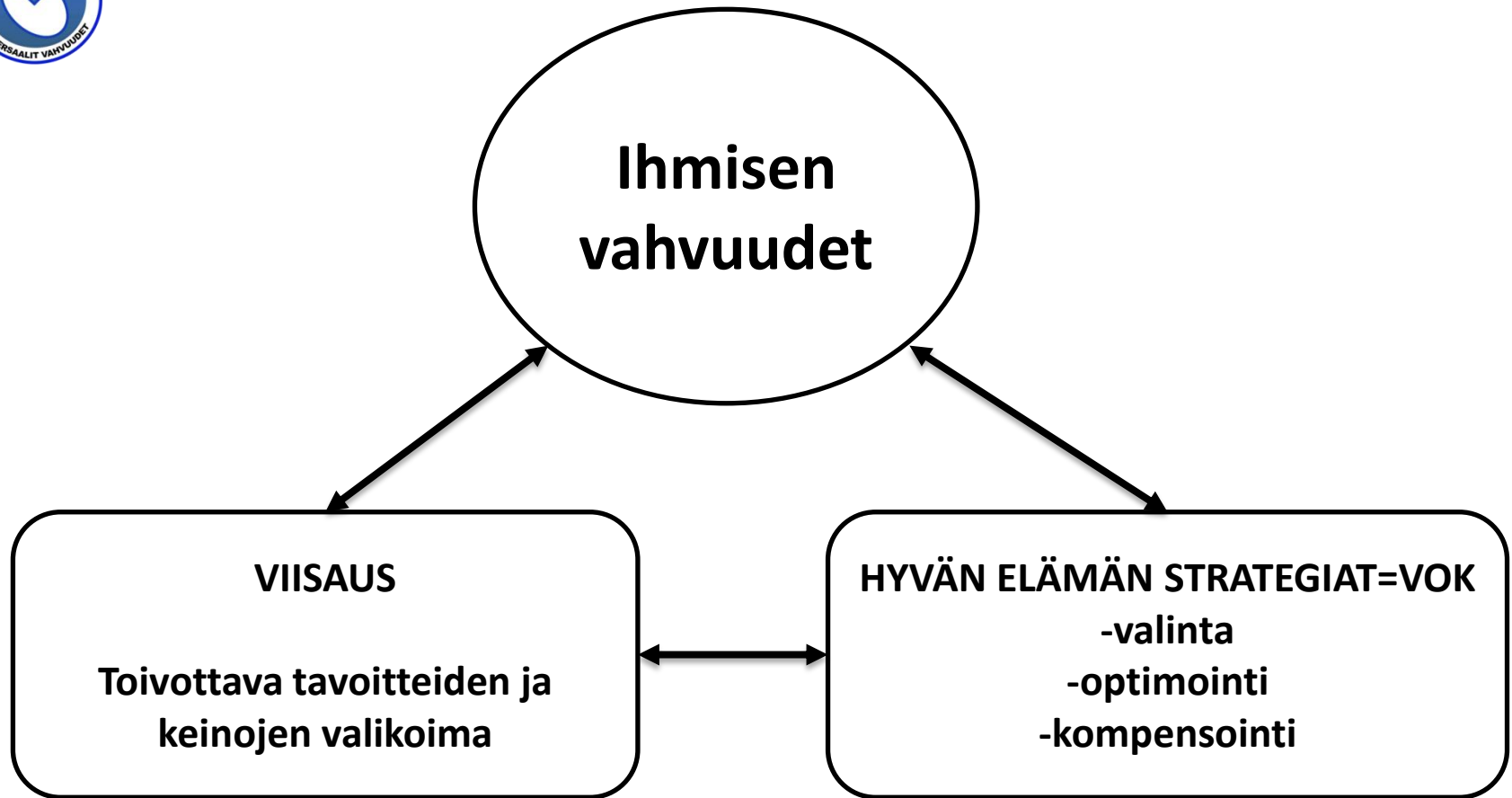

Syvien vahvuuksien koulu Tiivistys tarkastelumallista

Koulun ohjaavat periaatteet –
miten toimien saavutetaan
tavoitetila ja täytetään
tarkoitus?

Opetussuunnitelmallinen ohjauskuva on kuvaksi
konkretisoitu visio ja tavoitetilan elävä määrittely
Esimerkiksi:
Miten kuvaisitte
viisauden, vitalisuuden ja vahvuuksien koulua

Vahvuuksien käsite yhdistää viisauden, esim. elämän pragmatiikkaa koskevan tiedon, sekä valinnan, optimoinnin ja kompensoinnin voimaantuneen ja hyvän elämän strategiat.

Havahtuminen

Tahtopolun rakentaminen

Yksilöt, jotka perustavat tulevaisuutensa vahvuuksilleen saavuttavat enemmän, kuin että he tekisivät saman pyrkiesään parantamaan heikkouksiaan.”

(Clifton & Harter, 2003).

”Vahvuudet ovat kaikkein todellisin ja aidoin näkökulma persoonallisuuteen”

(Clifton ja Anderson, 2004).

”Vahvuuksien käyttäminen luo tunteen, että on luonut oman kohtalonsa.”

Clifton ja Anderson, 2002,

Se mikä kullekin luonnetyypille on helppoa ja mieluisaa voi olla niin itsestään selvää, ettei sitä tule edes ajatelleeksi vahvuutena. Siksi useimmista voi tuntua, että ei oikein saa itsestään irti koko potentiaaliaan. Vahvuus nousee esiin vaikeuksia kohdatessa.

**Valitseva
tarkkailija
Luonne**

**Valinnan,
optimoinnin,
kompensoinnin
vapauden
avoimet rajat**

**Väärä mieli
paheet
Paha tahto**

**Oikea mieli
hyveet
Hyvä tahto**

Nämä ovat luonteen hyveitä ja vahvuuksia!

(C. Peterson & M. Seligman: Aito onnellisuus, Jyväskylä, Art House 2008)

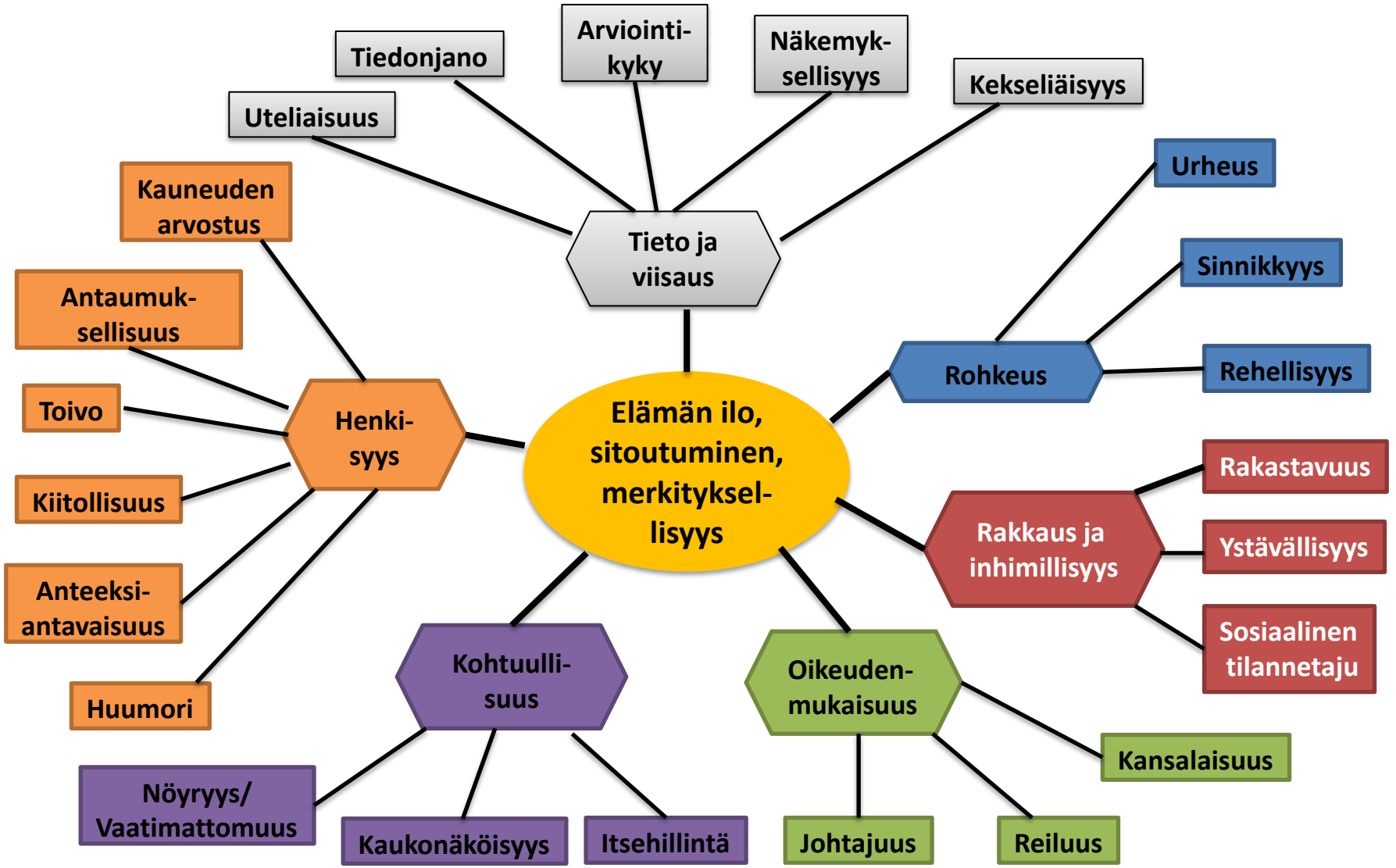
1. Tieto ja viisaus
2. Uteliaisuus _____
3. Tiedonjano _____
4. Arvostelukyky _____
5. Nerokkuus _____
6. Sosiaalinen tilannetaju _____
7. Näkemyksellisyys _____
8. Rohkeus
9. Urheus _____
10. Sinnikkyys _____
11. Rehellisyys _____
12. Rakkaus ja inhimillisuus
13. Ystävällisyys
14. Rakastavuus
15. Oikeudenmukaisuus
16. Kansalaisuus _____
17. Reiluus _____
18. Johtajuus _____
19. Kohtuullisuus
20. Itsehillintä _____
21. Kaukonäköisyys _____
22. Nöyryys _____
23. Transkendenssi (henkisyys)
24. Kauneuden arvostus _____
25. Kiitollisuus _____
26. Toivo _____
27. Henkisyys _____
28. Anteeksiantavaisuus _____
29. Huumori _____
30. Innostuneisuus

Nämä ovat luonteen paheita ja tyhmyyksiä!

Theofrastos: Luonteita. Suomentanut Pentti Saarikoski. Helsinki: Otava, 1968.

1. Teeskentely
2. Imartelu
3. Jaarittelu
4. Moukkamaisuus
5. Miellyttämishalu
6. Kaistapäisyys
7. Puheliaisuus
8. Juoruilu
9. Julkeus
10. Itaruus
11. Karkeus
12. Tahdittomuus
13. Virkainto
14. Tyhmyys
15. Äreys
16. Taikausko
17. Tyytymättömyys
18. Epäluuloisuus
19. Inhottavuus
20. Epäkohteliaisuus
21. Turhamaisuus
22. Rahan orjuus
23. Mahtailu
24. Ylimielisyys
25. Pelkuruus
25. Harvainvaltaisuus
27. Hidasoppisuus
28. Panettelu
29. Mieltymys pahaan
30. Omanvoitonpyynti

Universaalien hyveiden ja vahvuuksien "neuroverkko"

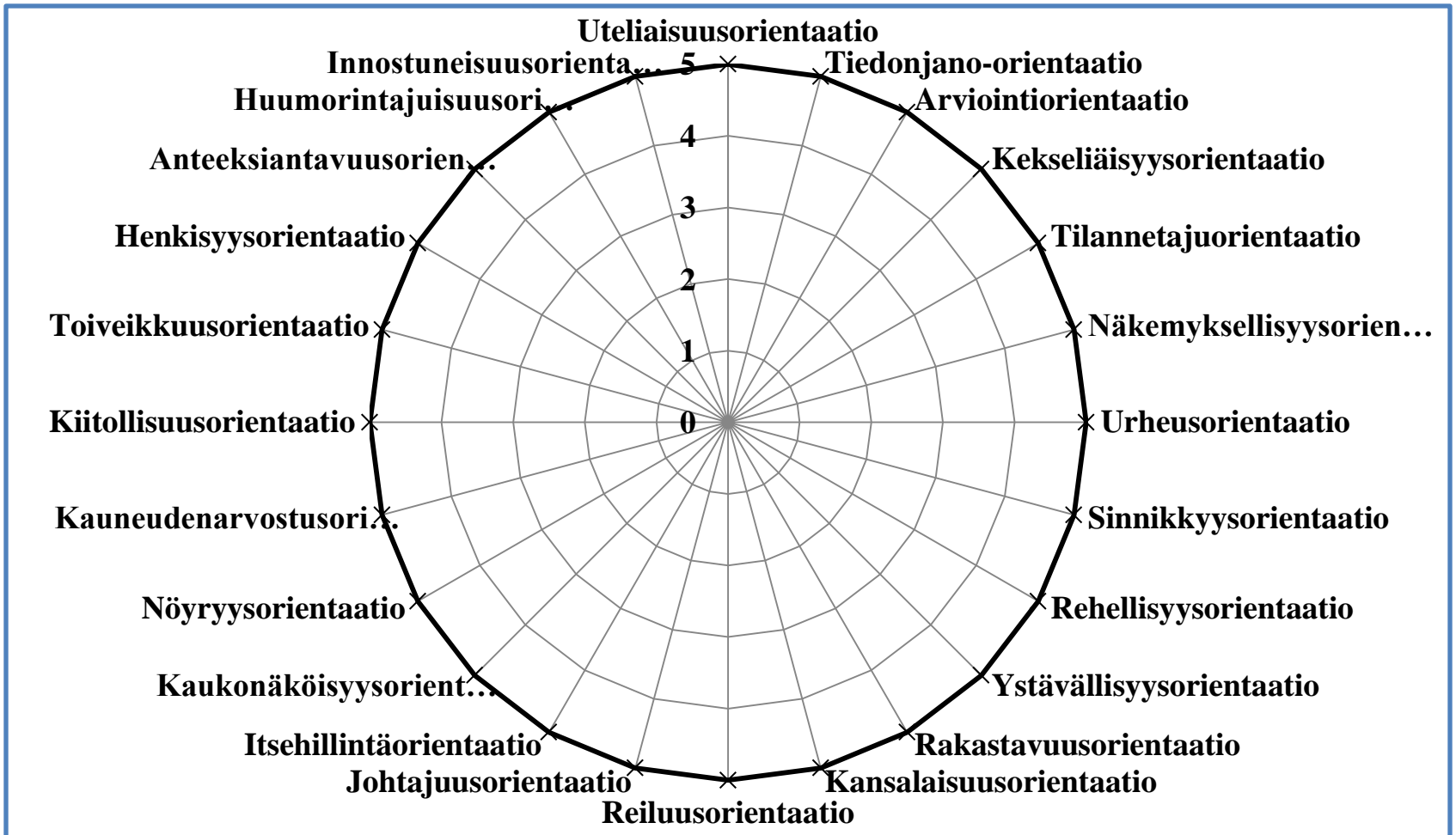

Tahtopolun löydökset: viisaus tavoitteena!

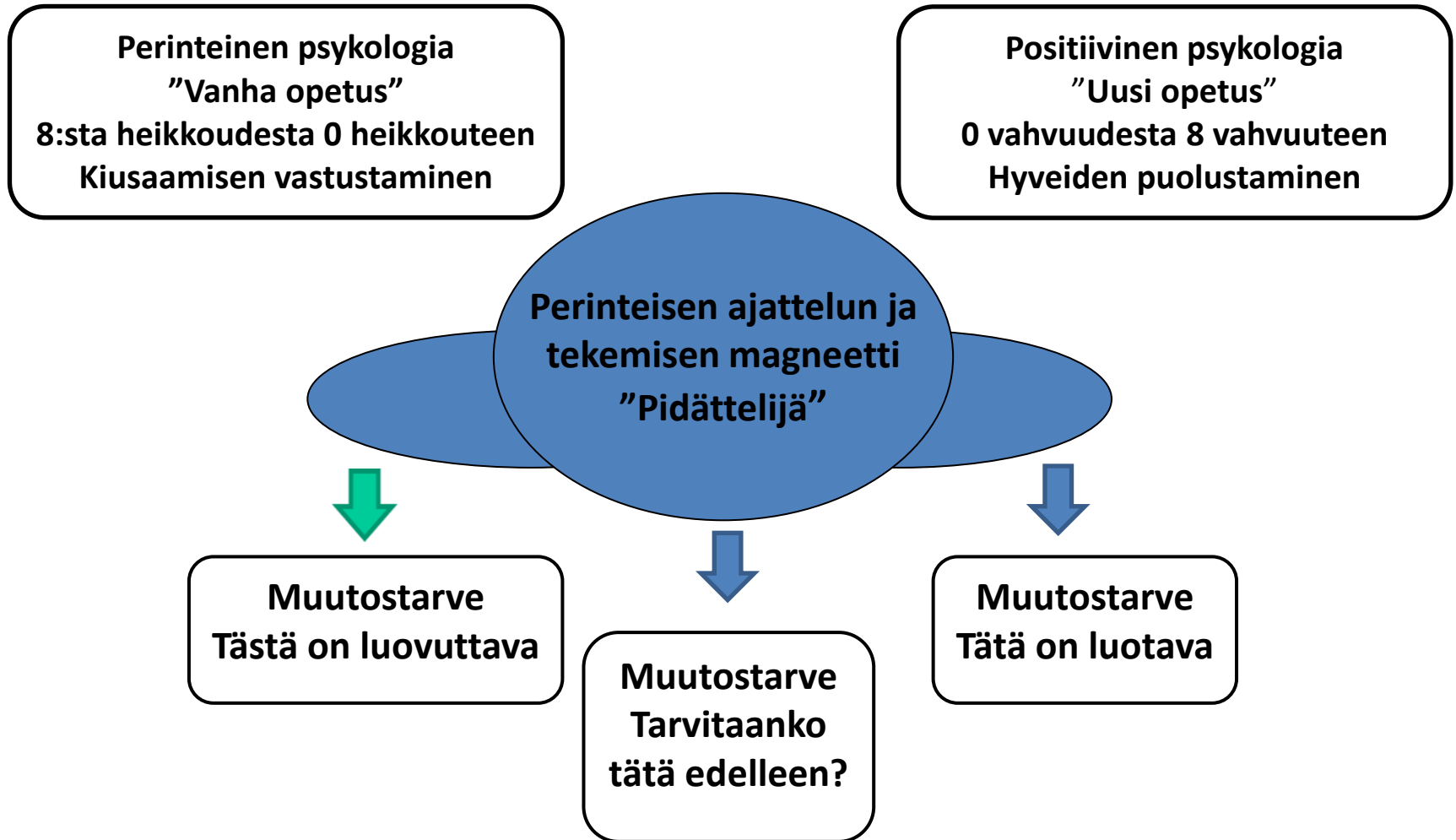
- ❖ **Viisaus ja tieto:** Kuuluu kognitiivisiin vahvuuksiin, jotka liittyvät tiedon hankintaan ja tiedon käyttöön. Esimerkkejä löytyy luovuudesta, uteliaisuudesta, harkinnasta ja näkökulmien avaruudesta
- ❖ **Rakkaudellisuus ja ihmisyyys:** Kuuluu vahvuuksia, joihin sisältyy myötätuntoa, anteliaisuutta sisältäen esimerkkejä rakkaudesta ja ystävällisyydestä
- ❖ **Urheus:** Kuuluu emotionaalisiin vahvuuksiin, joiden käyttöön kuuluu se, että ihminen aikoo saavuttaa tavoitteensa vastustuksesta huolimatta. Ilmenee ulkoisena tai sisäisenä, näkyy rohkeutena, sitkeytenä ja aitoutta vaativissa tilanteissa.
- ❖ **Oikeudenmukaisuus:** Kuuluu vahvuuksia, jotka ilmenevät yhteisöllisessä elämässä sisältäen esimerkkejä oikeudenmukaisuudesta, johtajuudesta ja kansalaisuudesta ja kyvystä toimi ryhmässä.
- ❖ **Itsehillintä ja kohtuullisuus:** Kuuluu vahvuuksia, jotka suojaavat ihmistä liiallisuuksilta sisältäen esimerkkejä anteeksiannosta, nöyryydestä, varovaisuudesta ja itsehillinnästä.
- ❖ **Transkenttisyys-Henkisyys:** Kuuluu vahvuuksia, jotka liittyvät ihmisen suurempiin tarkoituksiin ja elämän merkityksellisyyttä koskeviin kysymyksiin sisältäen esimerk-kejä kiitollisuudesta, toivosta ja hengellisyydestä.

Universaalit vahvuudet voimaantumisen lähteenä: itsearviointi

Minkä on muututtava kasvamaan havahtumisen synnyttämiseksi?

Koulun kasvuyhteisöllisyys

Tilakontakti - Psykkinen kontakti - Sosiaalinen kontakti - Voimaantumisen kontakti

Tieto ja
viisaus

Rohkeus

Rakkaus ja
inhimillisyys

Oikeuden-
mukaisuus

Kohtuulli-
suus

Henkisyys

Uteliaisuus

Urheus

Rakastavuus

Kansalaisuus

Itsehillintä

Kauneuden
arvostus

Tiedonjano

Sinnikkyys

Ystävällisyys

Reiluus

Kaukonäköisyys

Antaumuk-
sellisuus

Arviointi-
kyky

Rehellisyys

Sosiaalinen
tilannetaaju

Johtajuus

Nöyryys/
Vaativattomuus

Toivo

Näkemyk-
sellisyys

Kiitollisuus

Kekseliäisyys

Anteeksi-
antavaisuus

Huumori

Koulun arvojen ja kulttuurin ilmentymiä käytännössä

Rationaalinen
suunnittelu

Luova
suunnittelu

Kognitiiviset
saavutukset

Yhteensovit-
tuneet
vahvuudet

Yksilöllisyyden
vaaliminen

Yhteisöllisyy-
den
vaaliminen

Oppiaineet
ajan
rakenteena

Vuorovaiku-
tus ajan
rakenteena

Hyveet ja hyvä
käytös
pinnallisena

Hyveet ja hyvä
käytös
sisäistyneenä

Koulun kulttuuri
annettuna tilana

Koulun kulttuuri
diagnostisena
kohteena

Muistiperus-
teisia
kotitehtäviä

Ajattelupe-
rusteisia
kotitehtäviä

Tietävä
yksilöllinen
persoona
tavoitteena

Viisas ihminen
ja hyvä luonne
tavoitteena

Syvien vahvuuksien koulu

Opetussuunnitelmallinen ohjauskuva

Viisauden, vitalisuuden ja vahvuuksien koulu

- vapaus, - tasa-arvoisuus, -keskinäinen arvonta, - jatkuva oppiminen, - luottamus, -avoin keskustelu, - läpinäkyvyys, - kadehtimattomuus, - työn ilo, - tukeminen, - oma kontrolli, -halu menestyä, -yhteinen oppiminen,- rohkeus kokeiluihin,- tarpeellisuuden kokeminen, -valinnan vapaus, - kriittisyys

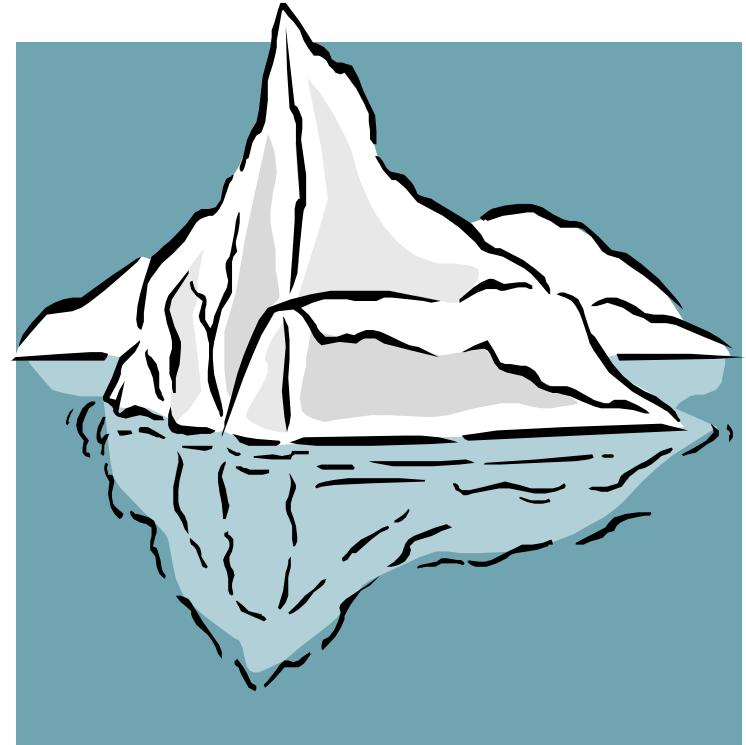
Koulussa puututaan kasvun ajattelun ja hyveiden ja vahvuuksien kautta ristiriitoihin, kiusaamiseen, liian matalaan tai heikkoon oppimiseen, huonoon työmoraaliin, töiden laiminlyönteihin, kaltoinkohteluun, resurssien ja osaamisen tuhlaukseen, kohtuuttomiin vaatimuksiin, suuruudenhulluuteen ja asioiden kaunisteluun.

Kasvuyhteisön keskeisin kysymys: ”Millaisiin päämääriin nykyinen pedagoginen opetus- ja oppimiskulttuuri tähtää ja miten se lapsiin vaikuttaa?”

- Koulun kulttuurin nimi:**
- Organisaation tilanne:**
- Soveltuva johtamismenetelmä:**
- Motivaation perusta:**
- Asiat, jota kulttuuri arvostaa:**
- Arvioinnin luonne:**
- Kasvun päämäärä:**
- Kodin ja koulun yhteistyön perusta**
- Tapahtumien virran luonne:**
- Ohjaavat periaatteet**

← **Ohjauskuvan kohteita**

**KASVAMAAN HAVAHTUMINEN
ORGANISAATIOKULTTUURIN
”JÄÄVUORI”**

Hyveiden ja vahvuuksien valinnan vapauden malli

(Soveltaen Stephen R. Covey 2006, Räsänen 2013)

Luonne

Tieto - Rohkeus - Rakkaus – Oikeudenmukaisuus - Kohtuullisuus - Henkisyys

Ärsyke

**Tahto
Valinta
Optimointi
Kompensointi**

Reaktio

Tietoisuus
omasta minästä

Tietoisuus
vapaasta tahdosta

Tietoisuus
mielikuvituksesta

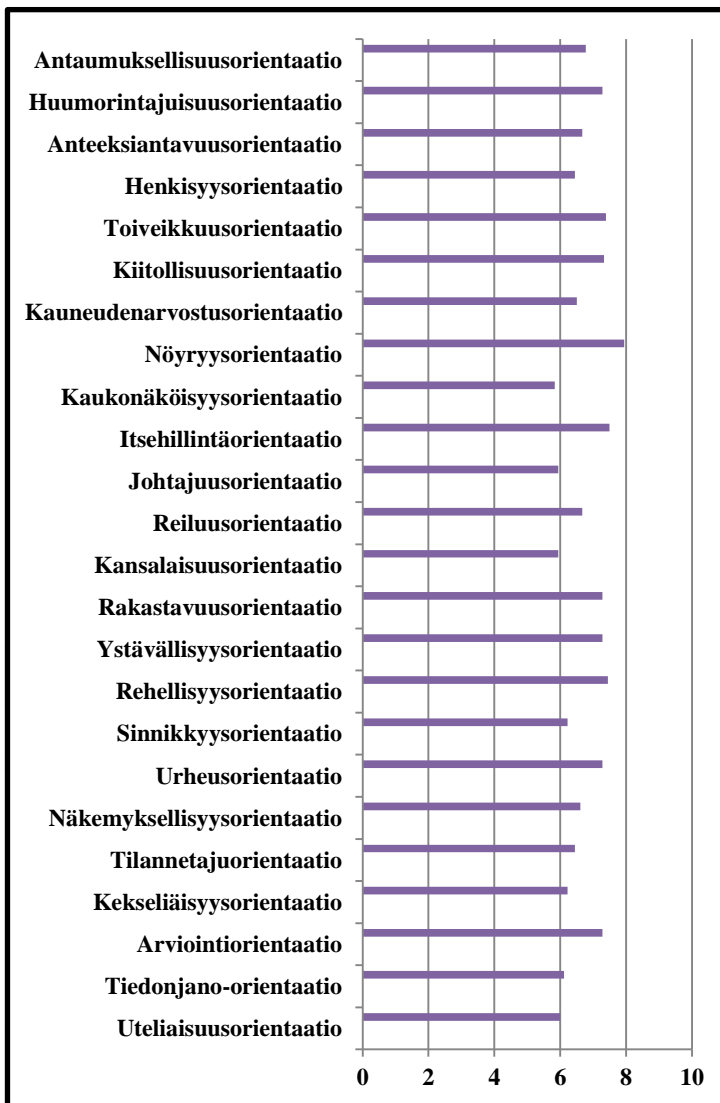
Tietoisuus
omastatunnosta

Odotukset -- vahvuudet --- luonteenpiirteiden kehitys

Odotukset ja
niiden
ilmaiseminen

Luonteen-
piirteiden
kehitys

Vahvuudet

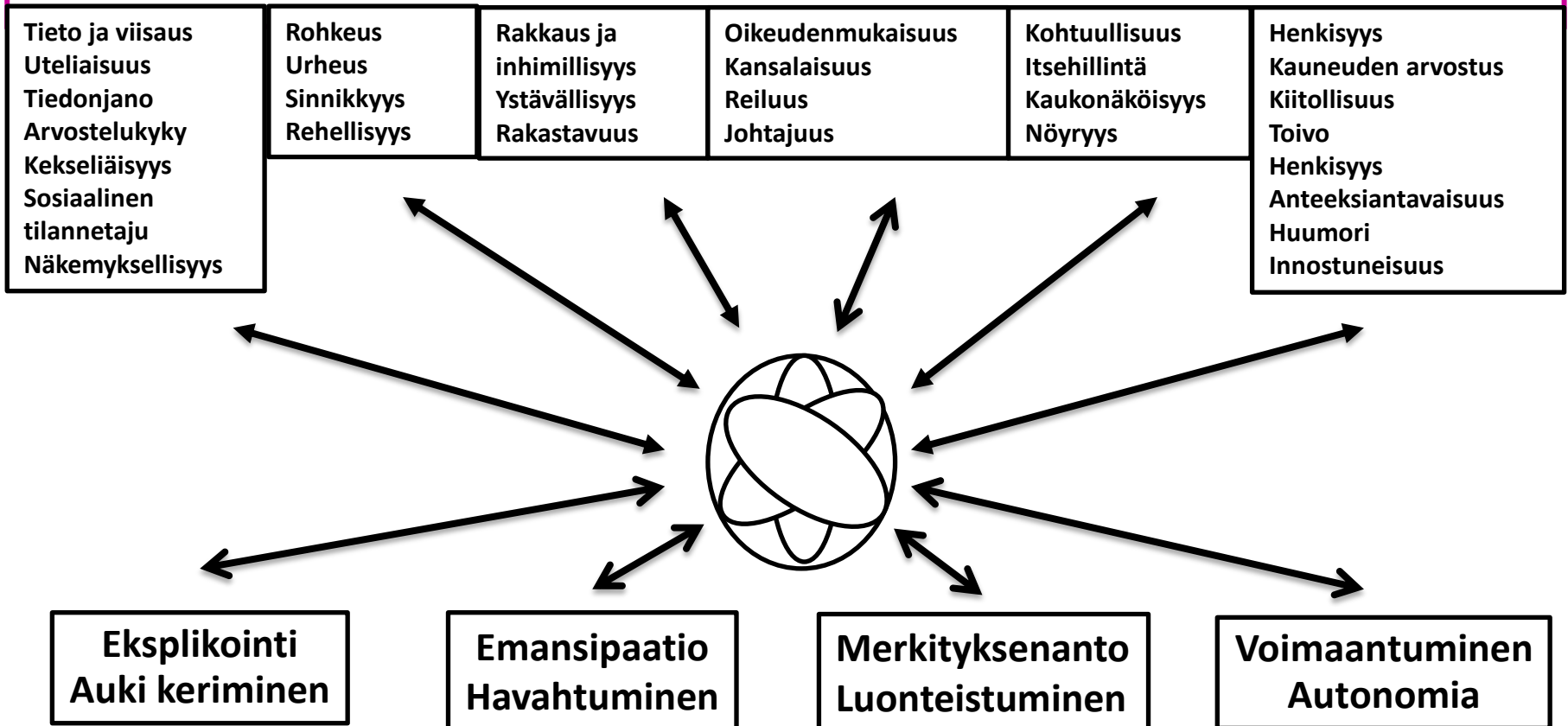
Kasvun ajattelu – Eettiset taidot – Elämän tarkoitus

Silmä: eettinen herkkyys – Aivot: eettinen päätöksen teko –

Sydän: eettinen motivaatio - Käsi: eettinen toiminta

(Soveltaen Eduskunnan tulevaisuusvaliokunta 2013)

UNIVERSAALIT HYVEET JA VAHVUUDET

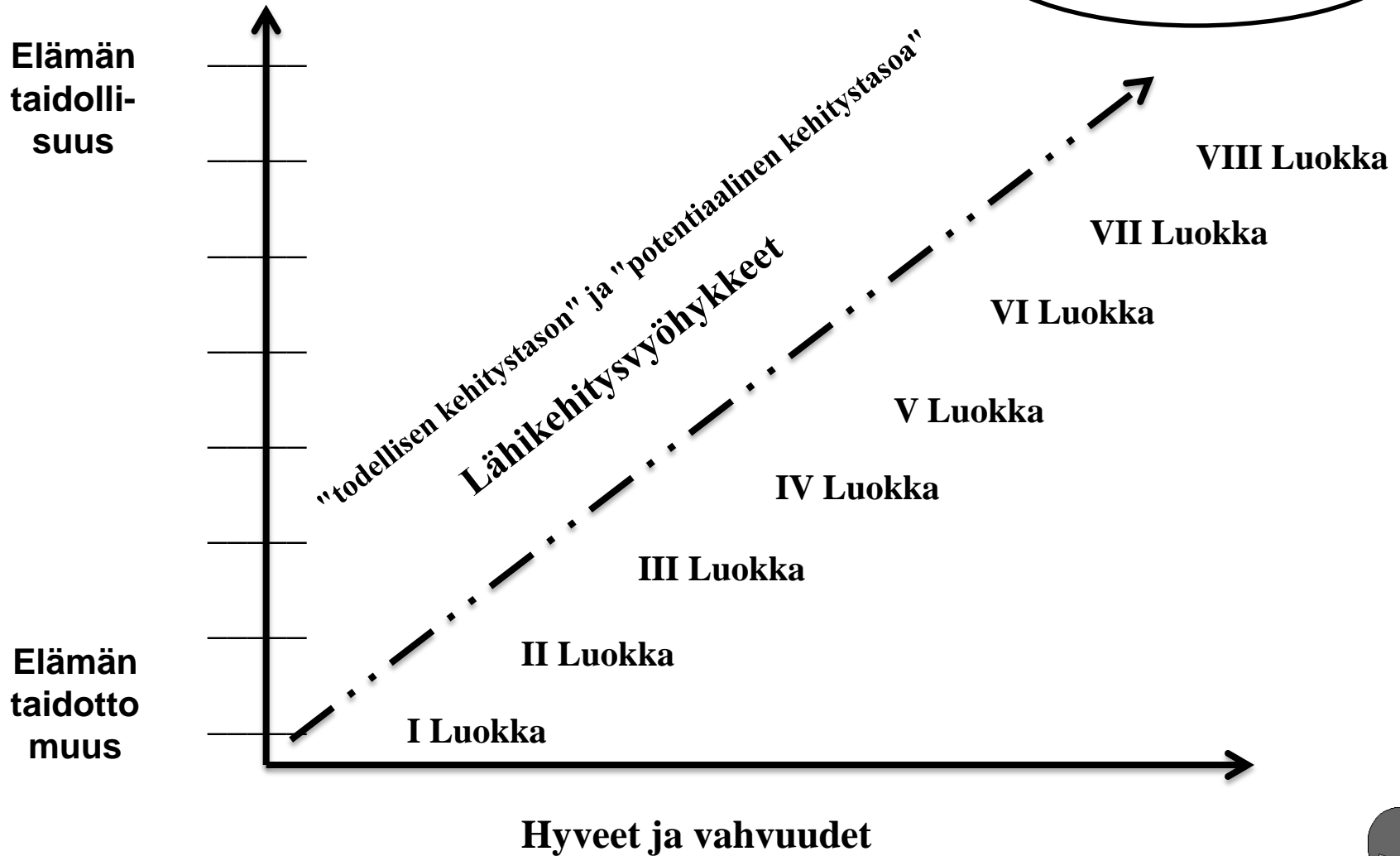

Sosiaalikonstruktivismi=Scaffolding

Vahvuuksien oikea-aikainen kehittäminen

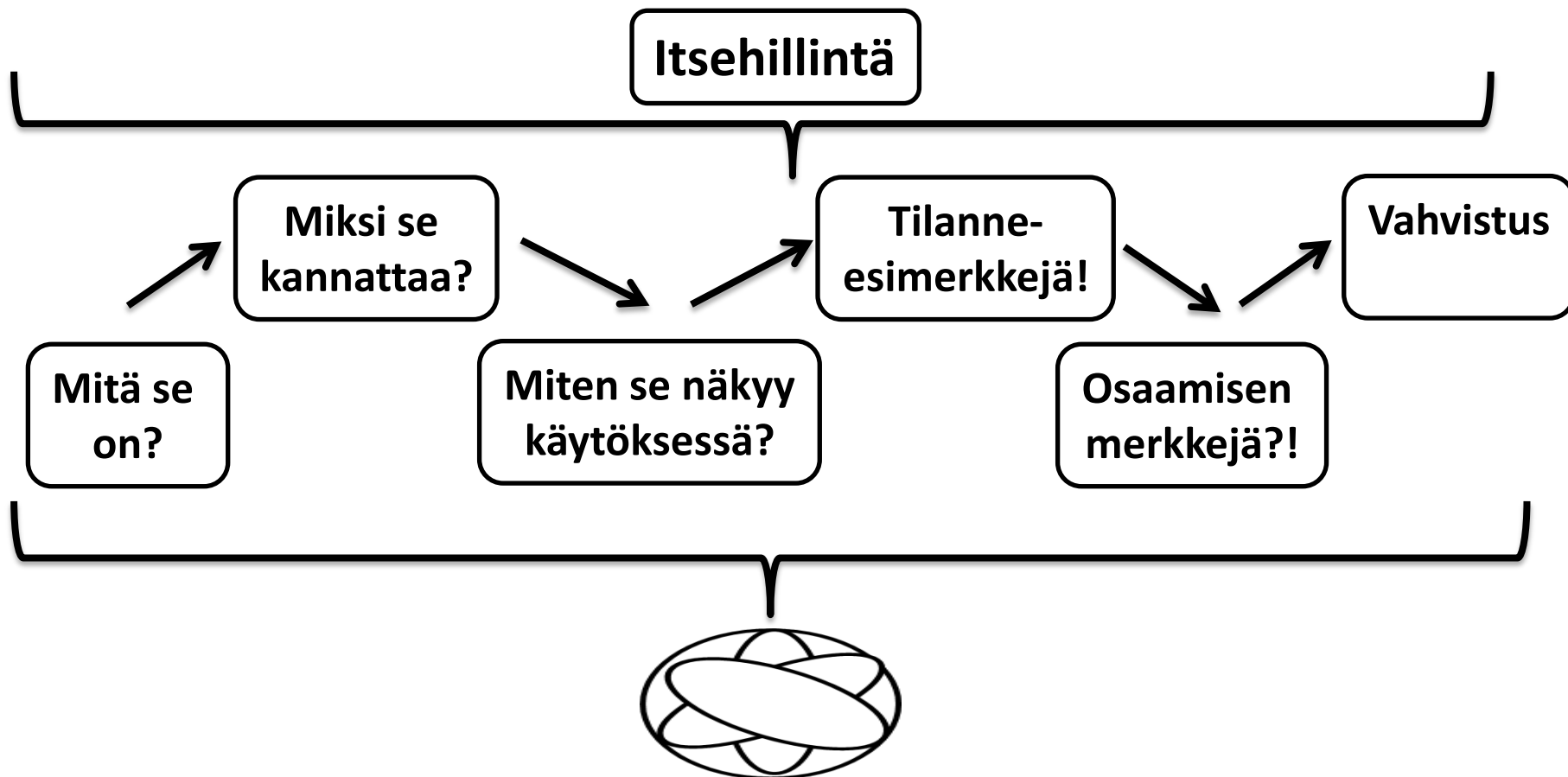
Identiteetin ja luonteen kehitys

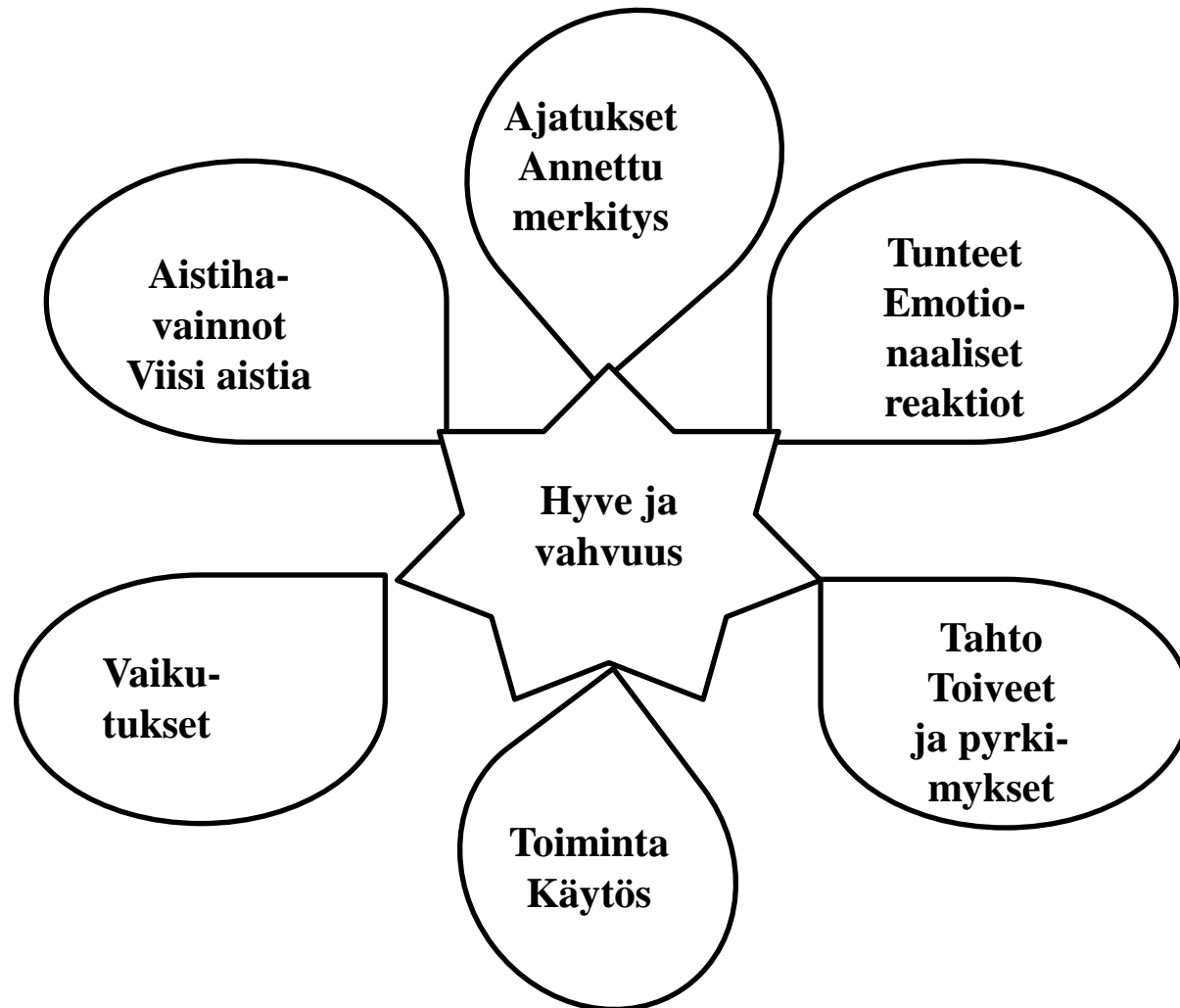
Vahvuuspedagogiikka käytännössä

(Soveltaen Linda Popov/Helena Law 2010)

Luonteenpiirteellinen yhteen sovittuminen

Vahvuuspedagogiikkaa, pienen ihmisen pienet lii- kahdukset Hyveen-vahvuudet tutkimus, syvyyden tavoittaminen

Koulun toimintaa kulttuurisesti ohjaavat käyttäytymisperiaatteet

Joustamiskyky

Olemme valmiit säätämään käyttäytymistämme niiden tarpeiden mukaan, joita tarvitaan kaikkien hyvinvointiin jokapäiväisessä elämässä.

Myötätunto

Näytämme ystävällisyyttä ja huolenpitoa muita hädässä olevia kohtaa tarjoamalla apua aina kun mahdollista.

Itsehillintä

Mietimme ja harkitsemme asioita läpi perusteellisesti ennen kuin reagoimme ärsykkeisiin ja ryhdymme toimintaan.

Rohkeus

Kohtaamme vaikeudet ja vaarat urheasti tosiasioina eikä uskomuksina, joita pelkäämme.

Rehellisyys

Olemme rehellisiä itsellemme ja kaikessa mitä teemme pettämättä toisten luottamusta meihin..

Aloitteellisuus

Teemme vastuullisia ja hyödyllisiä ja auttavia toimia oma-aloitteellisesti odottamatta toisten kehottamista.

Uskollisuus

Osoitamme muille, että olemme luottamuksen arvoisia ja olet sitoudumme siihen mitä olemme luvanneet.

Kunnioittaminen

Näytämme teoillamme kunnioittavamme itseämme, tovereitamme, ystäviämme, perheemme jäseniä ja opettajia, elämää ja maailmaa ympärillämme

Vastuullisuus

Osoitamme olevamme vastuussa teoistamme ja otamme rohkeasti vastuun kaikissa olosuhteissa tekojemme seurauksista..

Luotettavuus

Näytämme kaikissa toimissamme, että meihin voi luottaa, ja että ansaitsemme toisten luottamuksen ja kunnioituksen.

Toiveikkaus

Ajattelemme ja toimimme niin, että meillä kaikilla on toiveikas kuva tulevaisuuden tapahtumista ja että tämä kuva ohjaa tekojamme kun teemme sinnikkäästi työtä onnellisen tulevaisuutemme toteutumiseksi. Kun teemme työtä tulevaisuutemme eteen sinnikkäästi, niin hyviä asioita alkaa tapahtua elämässämme.

Sinnikkyys

Onnellisuus ei synny etsimällä pelkästään mielihyvää synnyttäviä tapahtumia, vaan toimimalla sinnikkäästi hyvän elämän päämäärien tavoittamiseksi esteistä huolimatta.

Koulun vahvuuskulttuurin kehittämiskeleet

Erinomainen taso

Kehittyvä taso

Hyvä keskitaso

Keskitaso

Aloitustaso

- **Vahvuuksien pedagogiikka**
(Pedagoginen konsepti: vahvuuksien tunnistaminen ja opettajan taidot)
- **Vahvuuksien sisällöt**
(Universaalit hyveet ja vahvuudet, löytyvät alan teoksista ja OPS:sta)
- **Vahvuuksia tukeva oppimisympäristö**
(Vahvuudelliset artefaktit ja viestintä)
- **Vahvuuksia tukeva toimintakulttuuri**
(Koti-koulu-opettajien huone-luokka-huone- sidosryhmät; ohjaavat periaatteet)
- **Vahvuuskasvatuksen suunnittelu ja arviointi** (Koulun johto ja opettajatiimi)
- **Vahvuuskasvatuksen verkostoyhteistyö**
(Asiantuntijayhteisöt ja muut SVK-koulut)

